

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ -ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κώδικας: 176 71 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ
TELEFAX: +30 210 92 12 090
Πληροφορίες: Διον. Βλάχος, Μ. Καστανιάς
Τηλέφωνο: +30 210 92 10 542, +30 210 92 12 164

Αθήνα, 27.04.2005
Αρ. πρωτ.: 122891

Προς: European Commission
DG Sanco
Directorate F-Food and Veterinary
Office
F4-Food of plant origin, plant health:
processing and distribution
Grange, Dunsany, Co. Meath
Ireland
Attn. to: Mrs Beatrice Hughes
Fax: +353 46 9061 864

Κοιν.: Γενικό Γραμματέα
Αγροτικής Πολιτικής
Καθ. κ. Χρ. Αυγουλά
Αχαρνών 2, Ενταύθα

ΘΕΜΑ: «Σχόλια επί των συστάσεων της αποστολής του FVO στην Ελλάδα στις 15-19 Νοεμβρίου 2004 και σχέδιο δράσης»

Σχετικά με το σχέδιο έκθεσης DG (SANCO)/7333/2004 του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (FVO), το οποίο αφορά την αποστολή στις 15-19 Νοεμβρίου 2004 στην Ελλάδα και συγκεκριμένα για τις συστάσεις που αναφέρονται στις σελίδες 27-28 της έκθεσής της, σας ενημερώνουμε ότι:

Συστάση υπ' αριθ. 1

Η σύσταση υπ' αριθ. (1) αναφέρεται στους ελέγχους της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 17 του Π.Δ. 115/1997 (ΦΕΚ 104/τ. Α'/30-5-1997) περί «Έγκρισης, διάθεσης στην αγορά και ελέγχου φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου όπως έχει συμπληρωθεί», συστήνει τη συνέχιση και συστηματοποίηση των ελέγχων και τον ορισμό επαρκούς σε αριθμό, εκπαιδευμένου προσωπικού στο οποίο να παρασχεθούν τα κατάλληλα εργαλεία και έγγραφα για τους ελέγχους.

Με το με αριθ. πρωτ. 113041/17-10-2003 έγγραφο της υπηρεσίας μας είχε οριστεί η διαδικασία και τα απαραίτητα έντυπα για τον έλεγχο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά.

Η υπηρεσία μας προχώρησε ήδη στα παρακάτω μέτρα για τη συστηματικοποίηση των ελέγχων:

- Καθορισμός με την Υπουργική Απόφαση 121891/21-03-2005 του ετήσιου προγράμματος ελέγχου των κυκλοφορούντων στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων για το έτος 2005, καθώς και
- Αποστολή σχετικών οδηγιών δειγματοληψίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων με την υπ' αριθ. 121931/30-03-2005 εγκύκλιο προς τις αρμόδιες για τη δειγματοληψία αρχές.
- Έκδοση της υπ' αριθ. 122840/11-04-2005 εγκυκλίου που αφορά την ενημέρωση των αρμοδίων αρχών για:
 1. Την υποχρέωση της διενέργειας των ελέγχων και της έγκαιρης αποστολής των αποτελεσμάτων από όλες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας.
 2. Το σαφή καθορισμό των στόχων των ελέγχων του άρθρου 17, όσον αφορά τον έλεγχο υπολειμμάτων, την εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τους ελέγχους στους χρήστες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, της ετικέτας τους αλλά και της εγγυημένης σύνθεσής τους.
- Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ορίζουν συγκεκριμένους υπαλλήλους (γεωπόνους) ως υπευθύνους για τη διενέργεια των ελέγχων και τη δειγματοληψία. Το Υπουργείο μας σκοπεύει να διοργανώσει σχετικά ενημερωτικά – εκπαιδευτικά σεμινάρια.

Σύσταση υπ' αριθ. 2

Η σύσταση αυτή αναφέρεται στον τρόπο εφαρμογής της οδηγίας περί επικινδύνων παρασκευασμάτων (Dir. 1999/45/EC). Υπενθυμίζεται ότι η οδηγία αυτή έχει εναρμονιστεί με την με αριθ. **265/2002** (ΦΕΚ 1214/τ. Β'/19-9-2002) Κοινή Υπουργική Απόφαση σχετικά με την «ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικινδύνων παρασκευασμάτων σε εναρμόνιση προς την οδηγία 1999/45/ΕΚ (EEL 200 της 30-7-1999) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2001/60/ΕΚ (EEL 226 της 22-8-2001) της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας») και η εφαρμογή της στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και βιοκτόνα έγινε με την με αριθ. **108114/2003** (ΦΕΚ 1121/τ. Β'/8-8-2003) Απόφαση του κ. Υπουργού Γεωργίας σχετικά με «Διαδικασία και προϋποθέσεις εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 265/2002 (ΦΕΚ 1214/Β/19-9-2002) για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις οδηγίες 1999/45/ΕΚ και 2001/60/ΕΚ, σχετικά με την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση επικινδύνων παρασκευασμάτων».

Κατά τη στιγμή του ελέγχου σε κατάσταση εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων, δεν βρέθηκε φυτοπροστατευτικό προϊόν με ετικέτα που να έχει προκύψει από την ταξινόμηση και σήμανση σύμφωνα με την οδηγία 1999/45/EC.

Με την Υπουργική Απόφαση 108114/2003 και συγκεκριμένα το σημείο 5: «Εγκεκριμένα σκευάσματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων και βιοκτόνων που έχουν παραχθεί και διακινήθει στην αγορά **μέχρι τις 30-07-2004** επιτρέπεται να κυκλοφορούν στην αγορά με την εγκεκριμένη ταξινόμηση, συσκευασία και σήμανση, μέχρι την αναγραφόμενη επί της ετικέτας τους ημερομηνίας λήξεως, όπως αυτή έχει οριστεί με την Υπουργική Απόφαση χορήγησης της έγκρισης κυκλοφορίας» δόθηκε η δυνατότητα να κυκλοφορούν προϊόντα στην αγορά με την παλιά ετικέτα μέχρι την αναγραφόμενη επί της ετικέτας τους ημερομηνίας λήξεως για την εξάντληση των αποθεμάτων τους.

Σύσταση υπ' αριθ. 3

Πέραν των αναφερόμενων σε απάντηση της σύστασης υπ' αριθ. (1), η υπηρεσία μας είναι σε συνεχή επικοινωνία με τις αρμόδιες για τον έλεγχο Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις με σκοπό η τελική ετήσια έκθεση προς την Επιτροπή στο πλαίσιο του άρθρου 17 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ να περιλαμβάνει αποτελέσματα από όλες τις περιφέρειες της χώρας μας.

Σύσταση υπ. αριθμ. 4

Για τη δημιουργία των παραρτημάτων του Κανονισμού 396/2005 η χώρα μας έχει την υποχρέωση να αποστείλει στην Ε.Ε. τα MRLs των εγκεκριμένων στη χώρα μας δραστικών ουσιών. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και σε τελικό στάδιο. Εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί εντός του Μαΐου 2005 και τα εθνικά MRLs θα κοινοποιηθούν στην Ε.Ε..

Σύσταση υπ. αριθμ. 5

Στο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων προϊόντων φυτικής προέλευσης για το 2005, το οποίο έχει ήδη κοινοποιηθεί στην Ε.Ε., έχει συμπεριληφθεί η λήψη και ανάλυση δειγμάτων από 30 διαφορετικούς φυτικούς ιστούς. Στο εν λόγω πρόγραμμα έχουν συμπεριληφθεί και παιδικές τροφές βασιζόμενες σε φυτικά προϊόντα.

Για τη λήψη των δειγμάτων που καθορίζονται στα προαναφερόμενα προγράμματα ελέγχου, οι δειγματοληψίες γίνονται σύμφωνα με τις καθιερωμένες από την Ε.Ε. αρχές, όπως αναφέρονται στην ΚΥΑ 91973/2003 (σε εναρμόνιση της Οδηγίας 2002/63/ΕΚ), εξασφαλίζοντας ιχνηλασιμότητα για κάθε ένα από τα δειγματιζόμενα προϊόντα. Οι δειγματοληψίες γίνονται από δειγματολήπτες που προβλέπονται στο άρθρο 15 του Ν 721/77 οι οποίοι είναι ορισμένοι και βρίσκονται στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (Πειραιά, Πατρών, Ηρακλείου, Βόλου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας και Ναυπλίου), στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι). Λαμβάνονται δείγματα από εγχώρια και εισαγόμενα προϊόντα, στα σημεία διακίνησής τους (πύλες εισόδου όπως : λιμάνια, τελωνεία, αεροδρόμια, σημεία συγκέντρωσης όπως: κεντρικές αγορές και σημεία διάθεσής τους : όπως καταστήματα ή λαϊκές αγορές). Για τις αναλύσεις υπολειμμάτων των δειγμάτων που λαμβάνονται έχει οργανωθεί και λειτουργεί δίκτυο εργαστηρίων ανάλυσης υπολειμμάτων τα οποία βρίσκονται στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου και στο Μ.Φ.Ι.

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων γνωστοποιούνται στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής όπου, για τις υπερβάσεις (τις περιπτώσεις δηλαδή που ανιχνεύονται υπολείμματα ανώτερα των MRLs) γίνεται εκτίμηση του κινδύνου στον καταναλωτή για να ενημερωθεί ανάλογα το σύστημα ταχείας πληροφόρησης της Ε.Ε. (R.A.S.F.F.) και κινούνται οι διαδικασίες για την επιβολή των προβλεπόμενων από το νόμο κυρώσεων. Το σύστημα ελέγχου υπολειμμάτων έχει οργανωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας ως προς την ορθή χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, να προστατεύει τους καταναλωτές και το περιβάλλον από τα υπολείμματα των φυτοφαρμάκων και να ανταποκρίνεται πλήρως στις υποχρεώσεις της χώρας μας προς την Ε.Ε. Σε κάθε περίπτωση μη συμμόρφωσης (όπως ήδη έγινε και το 2004), επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το νόμο διοικητικές και ποινικές κυρώσεις στους παραβάτες.

Οι διοικητικές κυρώσεις συνίστανται:

α) Για τους παραγωγούς που κάνουν αλόγιστη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φυτοφαρμάκων) το ισχύον θεσμικό πλαίσιο είναι το Π.Δ. 115/1997 (ΦΕΚ 104/τ. Α'/30-5-1997) περί «Έγκρισης, διάθεσης στην αγορά και ελέγχου φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου όπως έχει συμπληρωθεί και συγκεκριμένα με τη παράγραφο 1 του άρθρου 3 επιτρέπεται η χρήση στην χώρα φυτοπροστατευτικών προϊόντων μόνον εάν έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω Π.Δ. Με το Ν.2538/1997, άρθρο 1 (ΦΕΚ 242/Α/1-12-1997) τροποποιήθηκαν διατάξεις του Ν.721/1977 και με την παράγραφο 9 προστέθηκαν μετά το άρθρο 31 του Ν.721/1977 τα άρθρα 32 έως 38. Σύμφωνα με το άρθρο 32, παράγραφος 10, του Ν.2538/97, **όποιος χρησιμοποιεί φυτοπροστατευτικά προϊόντα χωρίς να τηρεί τα επί της συσκευασίας αναγραφόμενα όσον αφορά τον τρόπο χρήσης τους, το χρονικό διάστημα μεταξύ της τελευταίας εφαρμογής και της συγκομιδής και την προστασία του οικοσυστήματος, τιμωρείται με πρόστιμο** από 1.000.000 δρχ. (2.934,70 ευρώ) έως 5.000.000 δρχ. (14.673,51 ευρώ), το οποίο επιβάλλεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Γεωργίας, αποτελεί έσοδο του Κ.Τ.Γ.Κ. και Δασών και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), σύμφωνα με τα άρθρα 36 έως 38. Τα φυτικά προϊόντα στα οποία ανιχνεύθηκαν υπολείμματα ανώτερα των επιτρεπόμενων κατάσχονται και καταστρέφονται

β) Σε περιπτώσεις εισαγωγής φυτικών προϊόντων που φέρουν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων ανώτερων από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRLs) εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν.721/1977 (ΦΕΚ 298/τ. Α'/7-10-1977) «Περί εγκρίσεως κυκλοφορίας και ελέγχου των γεωργικών φαρμάκων, ως και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων» όπως τροποποιήθηκαν με το Ν.2538/1997, άρθρο 1 (ΦΕΚ 242/τ. Α'/01-12-1997). Με την παράγραφο 9 του άρθρου 1 του Ν.2538/1997 προστέθηκαν μετά το άρθρο 31 του Ν.721/1977 τα άρθρα 32 έως 38. Σύμφωνα με το άρθρο 32, παράγραφος 6, του Ν.2538/97, **όποιος εισάγει φυτικά προϊόντα που φέρουν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών**

προϊόντων ανώτερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια τιμωρείται με πρόστιμο από δύο εκατομμύρια (2.000.000) έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές (5.869,41 έως 29.347,03 ευρώ) και τα φυτικά προϊόντα κατασχονται. Τα κατασχεθέντα προϊόντα καταστρέφονται. Το πρόστιμο επιβάλλεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αποτελεί έσοδο του Κ.Τ.Γ.Κ. και Δασών και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), σύμφωνα με τα άρθρα 36 έως 38.

Εκτός των διοικητικών κυρώσεων, για τους παραβάτες **προβλέπονται και ποινικές κυρώσεις**. Επιπροσθέτως στις περιπτώσεις παραβάσεων, εκτός των επιβαλλομένων κυρώσεων, **δεν επιτρέπεται επόμενη εισαγωγή ή διάθεση στην αγορά ιδίου προϊόντος, ίδιας προέλευσης, πριν διενεργηθεί εργαστηριακός έλεγχος υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων.**

Σύσταση υπ. αριθμ. 6

Τα Εργαστήρια Ελέγχου Υπολειμμάτων στα οποία διενεργείται ο επίσημος έλεγχος στη χώρα μας είναι 8 και βρίσκονται στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (Πειραιά, Πατρών, Ηρακλείου, Βόλου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων και Καβάλας) και στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι.). Από αυτά, το εργαστήριο υπολειμμάτων του Μ.Φ.Ι. είναι διαπιστευμένο ενώ τα υπόλοιπα βρίσκονται σε προχωρημένη διαδικασία διαπίστευσης η οποία έχει ενταχθεί στο Γ' ΚΠΣ (Μέτρο 4.4). Συγκεκριμένα εντός των ημερών υποβάλλεται η αίτηση για διαπίστευση στον Ε.ΣΥ.Δ. και η διαδικασία για τη χορήγηση διαπίστευσης αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στον επόμενο χρόνο.

Σύσταση υπ. αριθμ. 7

Το έτος 2004 το φάσμα των δραστικών ουσιών που ανέλυσαν τα αρμόδια για τον επίσημο έλεγχο υπολειμμάτων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης εργαστήρια συνίστατο σε 105. Στις ουσίες αυτές έχουν συμπεριληφθεί όλες οι δραστικές ουσίες που χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό την πράξη. Παρόλα αυτά, το 2005 αναμένεται να αυξηθεί ο αριθμός των αναλυόμενων φυτοφαρμάκων κατά περίπου 20%.

Σύσταση υπ. αριθμ. 8

Η αβεβαιότητα της ανάλυσης λαμβάνεται υπόψη για το μη συμμορφούμενα δείγματα και θα γίνει προσπάθεια για την σταδιακή πλήρη εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών της 3103/200 και 825/2000 αναθ. 7 σχετικά με τις διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου για την ανάλυση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων.

Σύσταση υπ' αριθμ. 9

Η σύσταση αυτή αναφέρεται σε έλλειψη παρακολούθησης και εφαρμογής μέχρι ολοκλήρωσης των ενεργειών που απαιτούνται σε περιπτώσεις ανίχνευσης υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων μεγαλύτερων από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια και συγκεκριμένα στην πληρωμή των επιβληθέντων προστίμων.

Διοικητικές κυρώσεις έχουν επιβληθεί σε όλες τις περιπτώσεις ανίχνευσης υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων ανώτερων από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια. Ενημερώνεται σχετικά η Οικονομική Διεύθυνση του Υπουργείου μας, όπου καταγράφονται οι βαρυνόμενοι με πρόστιμα και για όσους δεν έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους, επιβάλλεται η αναγκαστική είσπραξη των προστίμων μέσω του αρμόδιου Υπουργείου Οικονομικών.

Έχει ξεκινήσει η εφαρμογή των ποινικών κυρώσεων με παραπομπή των υπευθύνων για την ανίχνευση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων ανώτερων από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια στη δικαιοσύνη. Επιπλέον σε κάθε νέα περίπτωση, με το με αριθ. πρωτ. 120824/27-01-2005 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου μας, έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες για τη δειγματοληψία φυτικών προϊόντων και τον έλεγχο υπολειμμάτων αρχές, έτσι ώστε να προχωρούν στην άμεση παραπομπή των υπευθύνων στη δικαιοσύνη.

Τέλος, με την παράγραφο 2.6 της υπ' αριθ. 122860/11-04-2005 εγκύκλιο ορίστηκε μεταξύ των στόχων του ετήσιου προγράμματος για το 2005, σε όσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις παρατηρήθηκαν περιπτώσεις ανίχνευσης υπολειμμάτων μεγαλύτερων από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια, οι εμπλεκόμενοι παραγωγοί να επανελέγχονται, τόσο με τη χρήση των εντύπων των ελέγχων όσο και

με δειγματοληψία και αποστολή για εργαστηριακή ανάλυση φυτικών προϊόντων της νέας καλλιεργητικής περιόδου.

Σύσταση υπ. αριθμ. 10

Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, αρμόδια αρχή για τα φυτοφάρμακα στη χώρα μας, θα συνεργαστεί, μέσα στο τρέχον έτος, με το Γενικό Χημείο του Κράτους που είναι το σημείο επαφής της χώρας μας για το R.A.S.F.F. με σκοπό τη σύνταξη γραπτών διαδικασιών για τη λειτουργία του συστήματος στο μέρος που αφορά τα υπολείμματα των φυτοφαρμάκων. Μόλις ολοκληρωθεί η σύνταξη, οι διαδικασίες θα κοινοποιηθούν σε όλες τις αρχές που εμπλέκονται με τους ελέγχους υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων. Για τις ανακοινώσεις στο R.A.S.F.F. των υπερβάσεων των MRLs σε όλες τις περιπτώσεις λαμβάνουμε υπόψη και ακολουθούμε τις διατάξεις του DOC.SANCO/3346/2001.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Θ. ΚΑΦΡΙΤΣΑΣ